

energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 10.11.2023

Dokumentet är daterat: 10.11.2023

The document is dated: 10.11.2023

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Tuulia Lepistö

Pvm / Datum / Date: 10.11.2023

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 10.11.2023

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Talousvaliokunta
Tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta tiistai 14.11.2023 / HE 71/2023 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33§:n muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on 30.10.2023 pyytänyt Energiavirastolta kirjallista asiantuntijalausuntoa. Käsiteltävänä on hallituksen esitys eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta.

Energiavirasto toimii Suomessa päästökauppalain (311/2011) mukaisena päästökauppaviranomaisena ja vastaa Manner-Suomen päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvien laitosten päästöluvituksesta ja lupaehtojen valvonnasta, päästöoikeuksien maksutta jakamisesta, päästöoikeusrekisterin (unionin rekisteri) kansallisen osan hallinnoinnista, päästökauppatodentajien hyväksynnästä ja valvonnasta sekä toimii Suomen huutokaupanpitäjänä.

Energiavirasto esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

EU:n päästökauppajärjestelmä on keskeisin unionitason politiikkatoimi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Hallituksen esityksessä voimassa olevaa päästökauppalakia täydennettäisiin direktiivin muutosten myötä, siitä poistettaisiin vanhentunutta sääntelyä ja lain rakennetta selkeytettäisiin. Päästökauppajärjestelmä on jo nykyisellään melko monimutkainen kokonaisuus ja Energiavirasto katsoo, että sekä päästökaupan piiriin uusina tuleville toimijoille että päästökaupan soveltamisalaan jo kuuluville toimijoille on selkeämpää, että päästökaupasta on jatkossa kansallisesti säädetty yhdessä laissa.

Energiavirasto on päästökauppaviranomaisena osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun päästökauppadirektiivin toimeenpanoa varten asetetussa ohjausryhmässä sekä neljässä alatyöryhmässä. Virasto on myös toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle teknisiä kommentteja hallituksen esityksen valmistelun aikana.

Hallinnolliset vaikutukset

Energiavirastolla on pitkä kokemus energia- ja ilmastolainsäädännön toimeenpanosta sekä realistinen näkemys siitä, mitä muuttuvan ja uuden sääntelyn kustannustehokas toimeenpano vaatii.

Laitosten soveltamisalamuutosten ja ilmaisjakoon liittyvien tehtävien lisääntymisen kasvattavat hallinnollista taakkaa Energiavirastolle, kun soveltamisalaan kuuluvien laitosten lukumäärä kasvaa arviolta reilulla 40 laitoksella vuoden 2024 alusta ja ilmaisjaon lisävelvoitteet pannaan toimeen. Näiden muutosten takia tarve pysyville lisäresursseille Energiavirastossa on 3 henkilötyövuotta eli 240 000 euroa.

Meriliikenteen päästökauppaan liittämisen myötä Energiavirasto tarvitsee vuonna 2024 lisäresursseja yhteensä 2,5 henkilötyövuotta eli 200 000 euroa huutokauppojen valmistelutehtäviin ja päästökaupparekisteritehtäviin. Vuonna 2025 virasto tarvitsee yhteensä 3 henkilötyövuotta eli 240 000 euroa edellä mainittuihin tehtäviin. Vuonna 2026 ja tästä eteenpäin viraston pysyvän henkilötyövuositarpeen arvioidaan olevan 2 henkilötyövuotta eli 160 000 euroa. Viraston hallinnoiman rekisterin sähköisen asiointijärjestelmän päivitys edellyttää noin 40 000 euroa vuonna 2024 ja 2025.

Virasto tekee jo nykyisellään työnsä erittäin kustannustehokkaasti ja minimiresursseilla, myös kansainvälisesti vertaillen. Virasto myös arvioi ja kehittää toimintaprosessiensa kustannustehokkuutta ja sujuvuutta jatkuvasti. Käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä Energiavirastolle osoitettavat uudet tehtävät ja nykyisten tehtävien muutokset eivät ole toimeenpantavissa viraston nykyisen määrärahan ja nykyisen henkilöstön puitteissa. Riittämättömät resurssit tulevat näkymään päästökaupan toiminnanharjoittajille mm. pidentyvinä käsittelyaikoina niin päästölupien, päästökaupparekisterin kun ilmaisjaon osalta. Ohjeistusta ja neuvontaa kaikilla päästökaupan osa-alueilla joudutaan supistamaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö teki 16.8.2023 ehdotuksen viraston vuoden 2024 lisämäärärahaksi. 28.8.2023 päivätyssä valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2024 talousarvioksi on jätetty ehdotetut päästökauppaan liittyvät lisämäärärahat huomiotta, samoin hallituksen budjettiriihessä 19.9.2023 Energiaviraston päästökauppaan tarvitsemat lisämäärärahat oli sivuutettu. Näin ollen Energiaviraston lisämäärärahat eivät ole mukana 12.10.2023 annetussa hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 (HE 41/2023 vp).

Ilman lisärahoitusta Energiavirasto joutuu vuoden 2024 aikana päättämään, mitä lakisääteisiä tehtäviään se joutuu jättämään tekemättä, joko pysyvästi tai toistaiseksi, kunnes viraston määrärahat valtion talousarviosta saadaan nostettua asianmukaiselle tasolle vastaamaan viraston laajentunutta tehtäväkenttää.

Jakelu

Talousvaliokunta